Αθήνα, 03-12-2018

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/9679/03-12-2018

HX4P PROMENDN PROPERTY AND PROPERTY AND PROPERTY AND PROMENDN PROPERTY AND PROMENDN PROPERTY AND PROPERTY AND PROPERTY AND PROMENTY AND PROPERTY AND

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

ΑΠΟΦΑΣΗ 71/2018

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνήλθε, μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, σε τακτική συνεδρίαση την 26.6.2018, σε συνέχεια των από 08-02-2017 και 07-12-2016 συνεδριάσεων, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν οι Κωνσταντίνος Μενουδάκος, Πρόεδρος της Αρχής και τα τακτικά μέλη Κωνσταντίνος Χριστοδούλου, ως εισηγητής, Αντώνιος Συμβώνης, Σπύρος Βλαχόπουλος, Κωνσταντίνος Λαμπρινουδάκης, Χαράλαμπος Ανθόπουλος και Ελένη Μαρτσούκου.

Στη συνεδρίαση, παρέστησαν, επίσης, με εντολή του Προέδρου, χωρίς δικαίωμα ψήφου, η Μαρία Αλικάκου, ειδικός επιστήμονας – νομικός ελεγκτής, ως βοηθός εισηγητή, η οποία αποχώρησε μετά τη συζήτηση και πριν από τη διάσκεψη και τη λήψη αποφάσεως, και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών και οικονομικών υποθέσεων, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Με την υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/4257/30.5.2017 προσφυγή του, όπως αυτή συμπληρώθηκε με τα υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/8244/16.11.2017 και Γ/ΕΙΣ/9099/18.12.2017 έγγραφα, ο Α καταγγέλλει το Ταμείο Παρακαταθηκών και

Δανείων (εφεξής ΤΠΔ) για μη τήρηση οφειλόμενης προηγούμενης ενημέρωσης σχετικά με περαιτέρω επεξεργασία προσωπικών του δεδομένων.

Ειδικότερα, ο προσφεύγων καταγγέλλει ότι το 2006 το ΤΠΔ αποφάσισε, χωρίς προηγουμένως να ενημερώσει τον προσφεύγοντα, να τιτλοποιήσει δάνειο που είχε λάβει ο προσφεύγων από το ΤΠΔ το 1998. Ο προσφεύγων ισχυρίζεται περαιτέρω ότι στην ενλόγω τιτλοποίηση το ΤΠΔ προέβη χωρίς ιδιαίτερη αιτία, καθώς επρόκειτο για «υγειές» δάνειο.

Για την ως άνω τιτλοποίηση ο προσφεύγων ενημερώθηκε το 2016 από τυχαίο γεγονός και συγκεκριμένα, όταν αιτήθηκε από το ΤΠΔ τη μείωση των επιτοκίων της ως άνω δανειακής σύμβασης βάσει ευνοϊκών ρυθμίσεων. Ο προσφεύγων ενημερώθηκε από το ΤΠΔ ότι δεν δικαιούταν της ευνοϊκότερης μεταχείρισης λόγω της τιτλοποίησης της δανειακής του σύμβασης. Όταν δε ο προσφεύγων ζήτησε διευκρινίσεις από το ΤΠΔ αναφορικά με την ενλόγω τιτλοποίηση και ιδίως για τους λόγους αυτής, η απάντηση που έλαβε κατά τους ισχυρισμούς του από το ΤΠΔ ήταν ότι «πουλήθηκε ως σίγουρο δάνειο».

Στο πλαίσιο εξέτασης της ως άνω υπόθεσης η Αρχή ζήτησε διευκρινίσεις από το ΤΠΔ, οι οποίες υποβλήθηκαν εγγράφως (βλ. υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/4257-1/05-10-2017 έγγραφο της Αρχής προς το ΤΠΔ και υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/7870/01.112017 απάντηση του τελευταίου). Στο ως άνω απαντητικό έγγραφό του, το ΤΠΔ ανέφερε, μεταξύ άλλων, ότι το 2006 αποφάσισε τη μεταβίβαση και τιτλοποίηση των εσόδων του για τη χρονική περίοδο 30.4.2016 - 28.8.2039 για 27.414 στεγαστικά δάνεια που είχαν χορηγηθεί από 1.7.1988-30.6.2004. Η ενλόγω τιτλοποίηση έγινε βάσει της διάταξης του άρ. 9 Ν.3453/2006 και εξειδικεύθηκε με την από 29.8.2006 σύμβαση εκχώρησης από το ΤΠΔ προς την εταιρία ειδικού σκοπού «Grifonas Finance No. 1 Plc».

Το ΤΠΔ, αναφορικά με τη μη λήψη συγκατάθεσης, ισχυρίσθηκε ότι α) δεν τίθεται ζήτημα παράνομης επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων λόγω μη λήψης συγκατάθεσης, γιατί δεν παραχωρήθηκαν στην ως άνω εταιρία τα προσωπικά δεδομένα των δανειοληπτών. Ο φυσικός φάκελος των δανείων και τα λοιπά στοιχεία εξυπηρέτησης εξακολουθούν να τηρούνται στο ΤΠΔ, το οποίο παραμένει διαχειριστής των δανείων και συντάσσει εκθέσεις με στατιστικά προς την ως άνω εταιρία ειδικού σκοπού, μοναδικό δε στοιχείο συγκεκριμενοποίησης είναι ο αριθμός λογαριασμού, β) η εταιρία ειδικού σκοπού δεν αποτελεί τρίτο, γ) ακόμα κι αν θεωρηθεί ότι πρόκειται για διαβίβαση προσωπικών δεδομένων, ισχύουν οι εξαιρέσεις

των διατάξεων του άρθρο 5 παρ. 2 ε' και δ' του Ν. 2472/1997 και δ) σε κάθε περίπτωση, δεν θίγονται από την ικανοποίηση του εννόμου συμφέροντος του ΤΠΔ οι θεμελιώδεις όροι της δανειακής σύμβασης του προσφεύγοντος με το ΤΠΔ.

Αναφορικά με την μη προηγούμενη ενημέρωση, το ΤΠΔ ανέφερε ότι οι δανειολήπτες των δανείων που τιτλοποίηθηκαν δεν ενημερώθηκαν ατομικά, διότι δεν μεταβλήθηκαν οι όροι των αντίστοιχων δανειακών συμβάσεων (πχ. επιτόκιο, διάρκεια και τρόπος εξυπηρέτησης κοκ). Επιπλέον, το ΤΠΔ ισχυρίσθηκε ότι η ενημέρωση των δανειοληπτών έγινε μέσω της καταχώρισης της σχετικής τιτλοποίησης στα δημόσια βιβλία που φυλάσσονται στο Ενεχυροφυλακείο βάσει του άρθρο 11 του Ν. 2844/2000. Συμπλήρωσε δε ότι στη σχετική σύμβαση Πώλησης και Μεταβίβασης Επιχειρηματικών Απαιτήσεων υπάρχει σημείωση ότι «Η ΠΑΡΟΥΣΑ ΕΓΓΡΑΦΗ ΛΟΓΙΖΕΤΑΙ ΩΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΩΛΗΣΗΣ ΤΩΝ $E\Pi IXEIPHMATIK\Omega N$ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ KAI $T\Omega N$ $\Pi APE\Pi OMEN\Omega N$ ΕΜΠΡΑΓΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΝΟΧΙΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΠΡΟΣ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΟΦΕΙΛΕΤΕΣ, ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΑΝΑΓΡΑΦΕΤΑΙ ΣΤΟ ΣΥΝΗΜΜΕΝΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 10 ΠΑΡ. 10 ΤΟΥ Ν. 3156/2003». Τέλος, στο ως άνω απαντητικό του έγγραφο το ΤΠΔ αναφέρει ότι στην από 26.10.2017 συνεδρίαση του Δ.Σ. του, αποφασίσθηκε η εφαρμογή της πολιτικής επιβράβευσης και σε συνεπείς δανειολήπτες με τιτλοποιημένα δάνεια βάσει του άρθρου 11 Ν. 4490/2017¹.

Ακολούθως, το ΤΠΔ και ο προσφεύγων κλήθηκαν νομίμως σε ακρόαση κατά τη συζήτηση της υπόθεσης ενώπιον της Αρχής στις 30.1.2018 με τις υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/576/23-01-2018 και Γ/ΕΞ/575/23-01-2018 κλήσεις, αντίστοιχα. Στη συνεδρίαση παρέστησαν το ΤΠΔ εκπροσωπούμενο από τον Χρήστο Κολυβό, δικαστικό πληρεξούσιο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και δικαστικό πληρεξούσιο του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, ο προσφεύγων καθώς και η πληρεξουσία δικηγόρος του τελευταίου, Αντωνία Παπαδάκη. Κατά τη συνεδρίαση, οι κατά τα ανωτέρω παραστάντες απάντησαν σε ερωτήσεις των μελών της Αρχής και εξέθεσαν τις απόψεις τους. Ο προσφεύγων ανέπτυξε τις απόψεις του διεξοδικώς και με σχετικό υπόμνημα που κατατέθηκε εντός της προθεσμίας που του χορηγήθηκε (βλ.

_

Σύμφωνα με την ενλόγω διάταξη το ΤΠΔ δύναται με απόφαση του Δ.Σ. του να εφαρμόζει την πολιτική επιβράβευσης συνεπών δανειοληπτών και σε δανειολήπτες τα δάνεια των οποίων τιτλοποιήθηκαν βάσει του αρ.9 του Ν. 3453/2006.

το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/.1161/09.2.2018 υπόμνημά του). Αντιθέτως, το ΤΠΔ δεν κατέθεσε υπόμνημα.

Με το ως άνω υπόμνημά του ο προσφεύγων προσέθεσε, μεταξύ άλλων, ότι η μη εκπλήρωση της υποχρέωσης προηγούμενης ενημέρωσης εκ μέρους του ΤΠΔ του στέρησε τη δυνατότητα να ασκήσει νόμιμα δικαιώματά του. Ειδικότερα, ο προσφεύγων διευκρίνισε ότι, εάν γνώριζε εκ των προτέρων για την τιτλοποίηση της δανειακής σύμβασης, θα αποπλήρωνε έγκαιρα το ενλόγω δάνειο, δεδομένου ιδίως ότι κατά το χρόνο της τιτλοποίησης μπορούσε να εξαγοράσει το υπόλοιπο του δανείου του λόγω της οικονομικής του κατάστασης εκείνη τη δεδομένη χρονική στιγμή. Ισχυρίζεται δε ο προσφεύγων ότι σήμερα, λόγω της δυσχερούς οικονομικής του κατάστασης ως συνταξιούχου, και μη δυνάμενος νομικά να κάνει χρήση των ευνοϊκών διατάξεων για μείωση των επιτοκίων λόγω της ως άνω τιτλοποίησης, κινδυνεύει να απωλέσει το μοναδικό του περιουσιακό στοιχείο.

Η Αρχή, μετά από εξέταση των στοιχείων του φακέλου της υπόθεσης, αφού άκουσε τον εισηγητή και τη βοηθό εισηγητή, η οποία παρέστη χωρίς δικαίωμα ψήφου και αποχώρησε μετά τη συζήτηση της υπόθεσης και πριν από τη διάσκεψη και τη λήψη απόφασης, και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

1. Σύμφωνα με το άρθρο 14 παρ. 12 του Ν. 2801/2000 είναι επιτρεπτή η μεταβίβαση εσόδων του ΤΠΔ, κατά τις ειδικότερες ρυθμίσεις που ορίζονται με το άρθρο 9 του Ν. 3453/2006. Ενώ, σύμφωνα με το άρθρο 10 παρ. 1, 9, 10, 21, και 22 του Ν. 3156/2003 αντίστοιχα: «1. Για τους σκοπούς του νόμου αυτού Τιτλοποίηση απαιτήσεων είναι η μεταβίβαση επιχειρηματικών απαιτήσεων λόγω πώλησης με σύμβαση που καταρτίζεται εγγράφως μεταξύ "μεταβιβάζοντος" και "αποκτώντος" σε συνδυασμό με την έκδοση και διάθεση, με ιδιωτική τοποθέτηση μόνον, ομολογιών οποιουδήποτε είδους ή μορφής, η εξόφληση των οποίων πραγματοποιείται: [...] Ασφαλιστικά ταμεία και ασφαλιστικοί οργανισμοί δεν μπορούν να μετέχουν σε ιδιωτική τοποθέτηση ούτε μέσω αμοιβαίων κεφαλαίων ή εταιρειών επενδύσεων χαρτοφυλακίου. [...] 9. Από την καταχώριση της σχετικής σύμβασης σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο επέρχεται η μεταβίβαση των τιτλοποιούμενων απαιτήσεων, εκτός αν άλλως ορίζεται στους όρους της σύμβασης,

η δε μεταβίβαση αναγγέλλεται εγγράφως από τον μεταβιβάζοντα ή την εταιρεία ειδικού σκοπού στον οφειλέτη. Με την αναγγελία πρέπει να ορίζονται και οι απαιτήσεις στις οποίες αφορά η μεταβίβαση 10. Ως αναγγελία λογίζεται η καταχώριση της σύμβασης αυτής στο δημόσιο βιβλίο του άρθρου 3 του ν. 2844/2000, σύμφωνα με τη διάταζη της παραγράφου 8 του άρθρου αυτού [...] 21. Η επεζεργασία προσωπικών δεδομένων οφείλετών κατά το μέτρο που είναι αναγκαία για τους σκοπούς τιτλοποίησης απαιτήσεων κατά το νόμο αυτόν γίνεται σύμφωνα με το ν. 2472/1997 (ΦΕΚ 50 Α΄). και δεν προϋποθέτει προηγούμενη άδεια της Αρχής του ν. 2472/1997 ή συναίνεση του οφειλέτη. [...] 22.Ο μεταβιβάζων μπορεί να δίνει προς την εταιρεία ειδικού σκοπού κάθε στοιχείο ή δεδομένο σχετικό με τις απαιτήσεις και τους αντίστοιχους οφειλέτες. Το ίδιο ισχύει και για την εταιρεία ειδικού σκοπού έναντι των ομολογιούχων ή των εκπροσώπων τους, καθώς και των προσώπων που μετέχουν στις διαδικασίες που προβλέπονται από το νόμο αυτόν.».

2. Στο άρθρο 2 στοιχ. α΄ και γ΄ του ν. 2472/1997 ορίζονται οι έννοιες των απλών δεδομένων και του υποκειμένου αυτών αντίστοιχα, ενώ στο στοιχ. δ΄ του ίδιου άρθρου ορίζεται και η έννοια της επεξεργασίας, στην οποία συμπεριλαμβάνονται «η συλλογή, ..., η διατήρηση ή αποθήκευση, ..., η χρήση, ..., η διαγραφή, η καταστροφή. ». Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 2472/1997 ορίζονται οι βασικές αρχές της επεξεργασίας, ενώ στο άρθρο 5 του ίδιου νόμου ορίζονται οι επιμέρους προϋποθέσεις για τη νομιμότητά της και στο άρθρο 11 του ιδίου νόμου προβλέπεται ότι: «1. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει, κατά το στάδιο της συλλογής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, να ενημερώνει με τρόπο πρόσφορο και σαφή το υποκείμενο για τα εξής τουλάχιστον στοιχεία: α. την ταυτότητά του και την ταυτότητα του τυχόν εκπροσώπου του, β. τον σκοπό της επεζεργασίας, γ. τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών των δεδομένων, δ. την ύπαρζη του δικαιώματος πρόσβασης. 2. Εάν για τη συλλογή των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ο υπεύθυνος επεξεργασίας ζητεί την συνδρομή του υποκείμενου, οφείλει να το ενημερώνει ειδικώς και εγγράφως για τα στοιχεία της παρ. 1 του παρόντος άρθρου καθώς και για τα δικαιώματά του, σύμφωνα με τα άρθρα 11 έως και 13 του παρόντος νόμου. Με την αυτή ενημέρωση ο υπεύθυνος επεζεργασίας γνωστοποιεί στο υποκείμενο εάν υποχρεούται ή όχι να παράσχει τη συνδρομή του, με βάση ποιες διατάξεις, καθώς και για τις τυχόν συνέπειες της αρνήσεώς του. 3. Εάν τα δεδομένα ανακοινώνονται σε τρίτους, το υποκείμενο ενημερώνεται για την ανακοίνωση πριν από αυτούς.». Η εκπλήρωση της ανωτέρω υποχρέωσης ενημέρωσης εξειδικεύεται περαιτέρω με την υπ' αριθ. 1/1999 Κανονιστική Πράξη της Αρχής για την «Ενημέρωση υποκειμένου των δεδομένων κατ' άρθρο 11 Ν. 2472/1997» (ΦΕΚ Β΄ 555/1999), καθώς και με τη διάταξη του άρθρου 24 παρ. 3 του ν. 2472/1997 που, μολονότι διατυπώνεται ως μεταβατική διάταξη, εκφράζει τη βούληση του νομοθέτη να θεσπίσει πάγια ρύθμιση για τις περιπτώσεις, στις οποίες πρόκειται για «μεγάλο αριθμό υποκειμένων» (βλ. Απόφαση 24/2004 της Αρχής), σε συνδυασμό με την υπ' αριθ. 408/1998 Κανονιστική Πράξη της Αρχής για την «Ενημέρωση υποκειμένων επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δια του Τύπου» (ΦΕΚ Β' 1250/1998) που εξειδικεύει τόσο την έννοια «του μεγάλου αριθμού υποκειμένων» ορίζοντας ότι τούτο ισχύει όταν ο αριθμός των ατόμων αυτών είναι ίσος ή υπέρτερος των χιλίων (άρθρο 1) όσο και τον τρόπο με το οποίο πρέπει να γίνεται η ενημέρωση αυτή (άρθρα 3 και 4)².

3. Αναφορικά με το ζήτημα της υποχρεωτικής ή μη λήψης συγκατάθεσης του υποκειμένου των δεδομένων, δηλαδή του δανειολήπτη, για την τιτλοποίηση του δανείου του, η Αρχή έχει ήδη κρίνει³ ότι η συγκατάθεση του υποκειμένου δεν αποτελεί προϋπόθεση του επιτρεπτού της επεξεργασίας, αφού, σύμφωνα με το άρθρο 10 παρ. 21 και 22 του ν. 3156/2003 για την τιτλοποίηση απαιτήσεων, δεν απαιτείται άδεια της Αρχής, ούτε συναίνεση του οφειλέτη για την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων οφειλετών κατά το μέτρο που είναι αναγκαία για τους σκοπούς τιτλοποίησης απαιτήσεων, η δε εταιρία ειδικού σκοπού, στην οποία εκχωρήθηκε η απαίτηση, όπως και τα άλλα μέρη της διαδικασίας, έχει το δικαίωμα να αντλεί δεδομένα σχετικά με τις απαιτήσεις και τους αντίστοιχους οφειλέτες από την εκχωρήτρια τράπεζα (Χρηματοπιστωτικό Οργανισμό, όπως είναι το ΤΠΔ). Περαιτέρω, η μεταβιβάζουσα τράπεζα ή άλλος χρηματοπιστωτικός οργανισμός διαβιβάζει τα σχετικά δεδομένα στην εταιρία ειδικού σκοπού όχι μόνο έχοντας δικαίωμα προς τούτο, αλλά και υποχρέωση (κατ΄ εφαρμογή του άρθρου 456 Α.Κ. που εφαρμόζεται και στη συγκεκριμένη περίπτωση).

Ως εκ τούτου, η διαβίβαση των στοιχείων οφειλετών από τον εκχωρητή χρηματοπιστωτικό οργανισμό είναι αναγκαία για την εκπλήρωση υποχρέωσής του που επιβάλλεται από νόμο, σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 2 περ. β΄ του ν. 2472/1997. Αλλά και η ιδιότητα της αποκτώσας εταιρίας ως εταιρίας ειδικού σκοπού – η οποία

_

² Σημειώνεται δε ότι ο Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 προτάσσει πλέον ρητώς την αρχή της διαφάνειας της επεξεργασίας και ενισχύει, ακολούθως, το δικαίωμα ενημέρωσης του υποκειμένου (βλ. άρθρα 5, 13 και 14 του Κανονισμού και αντίστοιχες αιτιολογικές σκέψεις στο προοίμιο αυτού).

³ (Βλ. Ετήσια Έκθεση της ΑΠΔΠΧ έτους 2014, σημεία 3.6.2., διαθέσιμη ηλεκτρονικά στην ιστοσελίδα της Αρχής www.dpa.gr)

σημειωτέον, έχει συσταθεί ειδικά και αποκλειστικά για την τιτλοποίηση και δεν απαιτείται από τον ανωτέρω νόμο να είναι πιστωτικό ή χρηματοδοτικό ίδρυμα – θεμελιώνει στο πρόσωπό της τη συνδρομή υπερέχοντος εννόμου συμφέροντος για τη διαβίβαση των στοιχείων των οφειλετών. Ειδικότερα, επιπλέον τηρούνται και οι προαναφερόμενοι όροι και προϋποθέσεις που τάσσει το άρθρο 5 παρ. 2 περ. ε΄ του ν. 2472/1997, ήτοι διαβίβαση απολύτως αναγκαία για την επιδίωξη και είσπραξη των σχετικών απαιτήσεων, απαράλλακτα, όπως ήταν αναγκαία και στην αρχική δικαιούχο των απαιτήσεων αυτών τράπεζα, η οποία υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των οφειλετών χωρίς να θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες τους, εφόσον η επεξεργασία γίνεται στο πλαίσιο του ν. 3156/2003 από περιορισμένο κύκλο αποδεκτών. Αυτονόητο είναι ότι η διαβίβαση πρέπει να περιορίζεται στα απολύτως αναγκαία στοιχεία για το σκοπό της τιτλοποίησης.

4. Αναφορικά με το ζήτημα της υποχρεωτικής ή μη προηγούμενης ενημέρωσης των δανειοληπτών, ως υποκειμένων των δεδομένων, σε περίπτωση τιτλοποίησης δανείων, η Αρχή έχει δεχθεί σχετικά τα ακόλουθα⁴:

Η σύμβαση μεταβίβασης των τιτλοποιούμενων επιχειρηματικών απαιτήσεων καταχωρίζεται στο δημόσιο βιβλίο του άρθρου 3 του ν. 2844/2000 σε περίληψη που περιέχει τα ουσιώδη στοιχεία αυτής (άρθρο 10 παρ. 8 του ν. 3156/2003). Από την καταχώριση της σχετικής σύμβασης επέρχεται η μεταβίβαση των τιτλοποιούμενων απαιτήσεων, εκτός αν άλλως ορίζεται στους όρους της σύμβασης, η δε μεταβίβαση (εκχώρηση) αναγγέλλεται εγγράφως από τον μεταβιβάζοντα ή την εταιρία ειδικού σκοπού στον οφειλέτη (άρθρο 10 παρ. 9 του ν. 3156/2003). Περαιτέρω, ως αναγγελία λογίζεται η καταχώριση της σύμβασης στο δημόσιο βιβλίο του άρθρου 3 του ν. 2844/2000, σύμφωνα με την προαναφερόμενη διάταξη του άρθρου 10 παρ. 8 του ν. 3156/2003. Συνεπώς, η ως άνω εγγραφή της σύμβασης στο δημόσιο βιβλίο συνιστά κατά το άρθρο 10 παρ. 10 του ν. 3156/2003 αναγγελία της σύμβασης εκχώρησης προς τον οφειλέτη μη απαιτούμενης έγγραφης αναγγελίας της εκχώρησης από την μεταβιβάσασα εταιρία ή την εταιρία ειδικού σκοπού προς τον οφειλέτη (έτσι και η απόφαση 2391/2011 ΜΠΡ ΑΘ).

Ως εκ τούτου, δεδομένου ότι οι ειδικότερες διατάξεις για την τιτλοποίηση απαιτήσεων ορίζουν ότι αρκεί και ισχύει ως αναγγελία (ενημέρωση) η καταχώριση της σχετικής σύμβασης στο δημόσιο βιβλίο (βλ. Ετήσια Έκθεση 2014, 3.6.2.

_

⁴(βλ. ιδίως πρόσφατες αποφάσεις της Αρχής με αριθμ. 23/2018 και 33/2018).

Τιτλοποίηση απαίτησης τραπεζών), πρέπει να γίνει δεκτό ότι δεν απαιτείται στην περίπτωση αυτή σύμφωνα με τις ειδικές διατάξεις και άλλου είδους προηγούμενη ατομική ενημέρωση. Συνιστάται, πάντως, κατά τον χρόνο της συλλογής των δεδομένων ο υπεύθυνος επεξεργασίας που προχωρεί σε τιτλοποίηση της απαίτησής του, δηλαδή η τράπεζα ή άλλος χρηματοπιστωτικός οργανισμός, να περιλαμβάνει στο περιεχόμενο της ενημέρωσης, στην οποία προβαίνει, κατά το άρθρο 11 παρ. 1 του ν. 2472/1997, ως κατηγορία αποδεκτών, τις εταιρίες ειδικού σκοπού για την περίπτωση τιτλοποίησης απαιτήσεων και, πάντως, το αργότερο μετά την τιτλοποίηση της απαίτησης ο ανωτέρω υπεύθυνος επεξεργασίας ή η εταιρία ειδικού σκοπού πρέπει να ενημερώνει σχετικά ατομικώς τον οφειλέτη (π.χ. με την αποστολή του σχετικού λογαριασμού του). Και τούτο διότι, από τη συστηματική ερμηνεία των προαναφερόμενων διατάξεων προκύπτει ότι οι ειδικότερες διατάξεις για την τιτλοποίηση απαιτήσεων αίρουν την υπογρέωση ενημέρωσης του άρθρου 11 παρ. 3 ν. 2472/1997 μόνο κατά το αναγκαίο για να εφαρμοστούν περιεγόμενό τους και όχι την ίδια την υπογρέωση ενημέρωσης⁵. Τούτο είναι σύμφωνο και με την υπογρέωση ενημέρωσης, όπως αυτή προβλέπεται στην Οδηγία 95/46/ΕΚ (βλ. άρθρο 11), την οποία Οδηγία ενσωμάτωσε στο ελληνικό δίκαιο ο ν. 2472/1997, αλλά και πλέον με τον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Δεδομένων (ΕΕ) 2016/679 (βλ. άρθρα 12, 13 και 14).

5. Στην υπό κρίση υπόθεση, τα προσωπικά δεδομένα του προσφεύγοντος που συνδέονται με τη δανειακή σύμβαση που έλαβε από το ΤΠΔ το 1998 χορηγήθηκαν από το ΤΠΔ στην εταιρεία ειδικού σκοπού «Grifonas Finance No. 1 Plc» με εγκατάσταση το Λονδίνο στο πλαίσιο τιτλοποίησης /μεταβίβασης των απαιτήσεων κατ' άρθρο 10 παρ. 21 του ν. 3156/2003. Και ναι μεν δεν ήταν κατά νόμο αναγκαία η συγκατάθεση για την τιτλοποίηση, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στην ανωτέρω σκέψη 3, ωστόσο, για την ενλόγω τιτλοποίηση υπήρχε υποχρέωση του ΤΠΔ να ενημερώσει προηγουμένως τον προσφεύγοντα για τη διαβίβαση των προσωπικών του δεδομένων στην αποδέκτη εταιρία ειδικού σκοπού κατά τα εκτεθέντα στη -σκέψη 4. Κατ' αποτέλεσμα, ο προσφεύγων, ως υποκείμενο των δεδομένων, λόγω της μη ενημέρωσής του, δεν είχε στη διάθεσή του ένα εύλογο χρονικό διάστημα πριν από τη διάθεση των στοιχείων του στην ως άνω εταιρεία ειδικού σκοπού προκειμένου να ασκήσει αποτελεσματικά τα δικαιώματα πρόσβασης και αντίρρησης σύμφωνα με τα

⁵ Βλ. και 2828/2014 ΜΠΡ ΑΘ.

άρθρα 12 και 13 του ν. 2472/1997, καθώς και να προβεί σε κάθε άλλη νόμιμη ενέρνεια για την προστασία της περιονσίας του

ενέργεια για την προστασία της περιουσίας του.

Ενόψει των ανωτέρω, η Αρχή, λαμβάνοντας υπόψη τη βαρύτητα της παράβασης του άρθρου 11 του ν. 2472/1997 που αποδείχθηκε και της προσβολής που επήλθε από αυτή στο υποκείμενο κρίνει ότι πρέπει να επιβληθεί στο Ταμείο Παρακαταθηκών και

Δανείων, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, η προβλεπόμενη στο άρθρο 21 παρ. 1 εδαφ. α΄

του ν. 2472/1997 κύρωση που αναφέρεται στο διατακτικό.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή:

1. κρίνει ότι το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, ως υπεύθυνος

επεξεργασίας, όφειλε να ενημερώσει προηγουμένως τον προσφεύγοντα Α για

την τιτλοποίηση της δανειακής του σύμβασης για τους λόγους που

αναφέρονται στο σκεπτικό της παρούσας

2. επιβάλλει στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, ως υπεύθυνο

επεξεργασίας, για τη μη τήρηση της ως άνω υποχρέωσης προηγούμενης

ενημέρωσης του προσφεύγοντος Α και για τους λόγους που αναφέρονται στο

σκεπτικό της παρούσας, την κύρωση της προειδοποίησης, επισημαίνοντας ότι

εφεξής θα πρέπει να ενημερώνει τους δανειολήπτες προσηκόντως και πριν

από την τιτλοποίηση των δανείων τους.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Κωνσταντίνος Μενουδάκος

Ειρήνη

Παπαγεωργοπούλου

9